

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1033

B.A./B.Sc. 2nd Semester
PUBLIC ADMINISTRATION
(Indian Administration)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— Attempt any **SEVEN** questions. Each question carries **4** marks. Answer to each question should be in **10—15** sentences. The total weightage of this section is **28**.

1. What do you mean by Federalism ?
2. How President can be elected in India ?
3. Explain the composition of State Planning Commission.
4. Explain Writ of Prohibition.
5. Write the composition of Lok Sabha.
6. What is Habeas Corpus ?
7. Explain the role of Zonal Council in maintaining relations between Centre and State.
8. Explain two main functions of Governor.
9. Explain two functions of Prime Minister Office.
10. What do you mean by Specialist ?

SECTION—B

Note :— Attempt **FOUR** questions in all, at least **ONE** from each unit. Each question carries **18** marks. The total weightage of this Section is **72**.

UNIT—I

1. Discuss the Federal features of Indian Constitution.
2. Discuss the Union-State legislative relations in India.

UNIT—II

3. Discuss the election powers and position of Indian President.
4. Discuss election, functions and position of Speaker of Lok Sabha in India.

UNIT—III

5. Critically examine the appointment, powers and position of Chief Minister.
6. Discuss the functions and role of Divisional Commissioner in District Administration.

UNIT—IV

7. Examine the relationship between Permanent Executive and Political Executive in India.
8. Critically examine the Generalist versus Specialists controversy in India.

(PUNJABI VERSION)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 28 ਅੰਕ ਹੈ।

1. ਸੰਘਣਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
3. ਰਾਜ ਯੋਜਨਾ ਯਾਯੋਗ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਨਿਸ਼ੇਧ ਦੀ ਰਿ. ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
6. ਬੰਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ?
7. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰਖਣ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
10. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 72 ਅੰਕ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਘੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਘ-ਰਾਜ ਵਿਧਾਈ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
6. ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਆਯੁਕਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
8. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲਿਸਟ (Generalist) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

(HINDI VERSION)

भाग—क

नोट :—कोई सात प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 4 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 10-15 वाक्यों में दीजिये। इस भाग की कुल वेटेज 28 अंक है।

1. संघवाद से आपका क्या अभिप्राय है ?

2. भारत में राष्ट्रपति कैसे निर्वाचित किया जाता है ?
3. राज्य योजना आयोग की संरचना की व्याख्या करो।
4. निषेध की रिट की व्याख्या करो।
5. लोक सभा की संरचना लिखो।
6. बन्दी प्रत्यक्षीकरण क्या है ?
7. केन्द्र और राज्य के बीच संबंधों को बनाए रखने में क्षेत्रीय परिषद की भूमिका की व्याख्या करो।
8. राज्यपाल के दो मुख्य कार्यों की व्याख्या करो।
9. प्रधानमंत्री कार्यालय के दो कार्यों की व्याख्या करो।
10. विशेषज्ञ से आपका क्या अभिगम्य है ?

भाग—२

नोट :—सभी में से चार प्रश्न करो। प्रत्येक यूनिट में से कम से कम एक प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 18 अंक हैं।
इस भाग की कुल वेटेज 72 अंक है।

युनिट—I

1. भारतीय संविधान के संघीय लक्षणों की चर्चा करो।
2. भारत में संघ-राज्य विधायी संबंधों की चर्चा करो।

युनिट—II

3. भारतीय राष्ट्रपति का चुनाव, कार्यों तथा स्थिति की चर्चा करो।
4. भारत में लोक सभा के अध्यक्ष का चुनाव, कार्यों तथा स्थिति की चर्चा करो।

युनिट—III

5. मुख्य मंत्री की नियुक्ति, शक्तियां तथा स्थिति का आलोचनात्मक परीक्षण करो।
6. ज़िला प्रशासन में संभागीय आयुक्त के कार्यों तथा भूमिका की वर्णन करो।

युनिट—IV

7. भारत में स्थायी कार्यकारी तथा राजनीतिक कार्यकारी के मध्य संबंधों का परीक्षण करो।
8. भारत में जन गैलरी (Generalist) बनाम विशेषज्ञ विवाद का आलोचनात्मक परीक्षण करो।